

Cause des sur...

PARAISSANT LE JEU D'...

19e ANNÉE
NĂM THỨ 19
Ngày 2 Septembre
1930

農 賈 茗 談

Số 172
Ngày 2 tháng 9
Năm Canh-Tân

MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

BÌNH GIÁ BÁN

TRONG CỎI ĐỒNG-DƯƠNG

Một năm	8 00
Sáu tháng	5 00
Mười tháng	6 10
Đổi niên	0 20

ABONNEMENTS

France et Colonies

Un an	80 00
Six mois	50 00
Dix mois	60 00

Les abonnements sont payables d'avance

F. CANAVAGGIO

Fondateur

NGUYỄN-CHÍNH-SAT

DIRECTEUR — REDACTEUR EN CHEF

(Tổng-địa-phần Chính-chức-bút)

PUBLICITE

ANNONCES LOCALES ET JURIDIQUES

La ligne de 0-000 de large...
Le décompte des lignes est calculé à raison de 3 au centimètre suivant les caractères employés.

Pour les annonces commerciales on traite à forfait.

anc nio

Những lời rao bán về việc thương mại, xin gửi thư, hoặc đến tại Văn-quân số thương ngữ.

Administration et Administration: 11, rue Pellern. — SAIGON.

Ông nào mua báo xin đóng tiền trước

Chủ-bút: } NGUYỄN-THÀNH-ỨC
 } TRẦN-NGUYỄN-GIA

MỤC LỤC

1. Mối lợi rất to, về nghề trồng dưa.	10. Đồng-pháp thời sự.
2. Lời của thầy ta chửi chúc cho ta.	11. Tôn kéo xe có trí.
3. Ta há chẳng tiếc ngày giờ.	12. A-lô-l-a-lô-l-l
4. Lúa gạo xuất cảng.	13. Thời hải.
5. Lò đường tại Đông-Pháp sẽ thành phố.	14. Xin chú tôn hãy nhớ.
6. Luận về các loại côn trùng phá lúa.	15. Dạng đánh bắt đưng.
7. Thương-mại.	16. Mộng-du thế-giới.
8. Điền-lín.— Havas.	17. Bì-tình tiểu thuyết
9. Hương truyền.	

To. il. 66015

房藥大堂天二 NHỊ-THIÊN-ĐU'ÔNG

TIỆM LỚN TẠI QUẬN-ĐÔNG TINH THANH. — MỘT TIỆM TRONG NAM-KY
Ở tại đường Canton, số 38, Chợ-lớn. — Téléphone N° 358

PHỤ-KHOA KIM-PHUNG-HUỖN

Phẩm mà đơn-bà khác hơn đơn-ông thì chỉ có 2 điều: 1° đường-kính, 2° sanh-đế mà thôi. Nếu kẻ muốn sanh con thì trước hết phải lo cho đường-kính đều đặn. Nếu đường kính chẳng đều thì khó mà có thai cho được, lý là phần nhiều, gốc bởi ngoại-cầm, lục-đâm, hoặc tại lo, rên, buồn-bực, ưu-huật trong lòng, làm cho huyết kém, sanh nhiều chứng bệnh, đầu ông do nó đường-kính không đều mà ra.

Tiền đ. đây, từ ngày dựng phương thuốc mới, của ông Tô truyền lại đơn này, hàng gin ng. giúp cho đời, lựa chứng thuốc tốt, gia công chế ra mà làm hườn để trị cho các chứng bệnh đơn-bà đều đặn công nh.

Cho như bình thời mà thường uống thuốc này, thì khí huyết đầy đủ, chẳng hề sanh bệnh, mà sức sanh con dễ cháu cũng nhiều, chỉ như đơn-bà có thai mà uống thuốc này, thì lại được an thai bền chắc, chứng sanh con ra được mạnh mẽ nữa, lý là một phương thuốc rất hay, để trị các chứng bệnh đơn-bà kiện nghiệm như thần đó.

Chỉ trị các chứng kể ra sau này:

- 1° Đường-kính hoặc trễ, hoặc sự, hoặc ít, hoặc nhiều;
- 2° Bạch-đâm, Bạch-đâm, ra hôi không dứt;
- 3° Đường kính hoặc vàng đục, hoặc đen bám;
- 4° Khí huyết kém, đường kính không đều;
- 5° Huyết đường kính ra nhiều quá, như nước màu hồng;
- 6° Đường kính đi nghẹn, sanh ra khó đẻ, mang nặng đẻ đau;
- 7° Tiền thể chẳng yên, ngh. sản một ngày, ăn uống không tiêu;
- 8° Đau lưng, mỏi gối, rên rọc, ăn ngủ;
- 9° Tiền đ. đường kính, trong bụng đơn b. kết cục thì ở ngoài mà đau, đau ở ngoài.

với nước trà. Còn đơn-bà để thì phải dùng nước đãi con nít mà uống với nước thuốc.

CỬ AN Những đồ sàng-sit, lạnh lẽo, cháng là đồ rang-nướng nóng này, độc-dạ chẳng nên dùng.

Mỗi hộp 2 hườn, giá là..... 1\$ 00

THUỐC SANH ĐƯỢC THỦY

Hiện nay là đời Y-học phát minh, cho nên nghề Y-thuật đã nghiệm cứu hàng ngày càng tinh hơn nữa, nhưng mà đời càng tiến hóa chừng nào, bệnh lại càng sanh nhiều chừng lạ lùng chừng này, cho nên phép làm thuốc cũng phải tùy cơ mà chế luyện thì mới thích hợp đời nghi. Nay Bốn-đường có chế một thứ thuốc nước này rất hay thần diệu để trị các chứng kể ra sau này:

- Về các chứng ban,
- Bốn mùa cảm mạo,
- Nóng lạnh nhưt đầu,
- Thời chứng dịch hạch,
- Hoạt loạn mửa ỉa,
- Đau bụng sinh bụng,
- Trúng phong trúng đâm,
- Bất tỉnh nhưn sự,
- Cảm gió sanh ho,
- Kiết máu kiết đâm;
- Nhiệt mỗi cùng mình;
- Tinh thần hải hải,
- Trúng thổ phát nóng;
- Thủy thổ bất phục,
- Vị chằng tiêu hóa,
- Đi ghê dạ sống,
- Sơn phong chanh-rất,
- Da ngứa nổi sần,

CÁCH DÙNG: Người lớn mỗi lần uống nửa ve, bệnh nặng phải uống nhiều hơn. Còn sít mỗi lần uống từ 15 giọt đến 30 giọt. — Con nít chưa đầy 6 tháng

uống 6 giọt, uống với nước trà cũn nửa giờ thì uống một lần, tro. r. uống ngoài thoa, rất nên công hiệu.

Mỗi ve giá là..... 0\$ 10
Mỗi 10 ve..... 0 90

NHỊ-KHOA-CÀNG-CO-TÀNG

Chỉ trị con nít cấp mạng kinh phong, cực chứng bệnh của con nít kể ra sau này:

Cảm mạo thương hàn, mình nóng, mặt đỏ, đăm ngấn chột, con mắt lác liêu, hoặc trợn trắng, cứng rưng, cứng hàm, bất tỉnh nhưn sự, miệng mũi trướng khí, trong ruột đăm thối, hơi thở khó khê mà làm ra ho, hoặc khò khè và giật tay giật chơn, đường/lai huật bôn, hoặc miệng mồm khô khan lại hay khác nước, lý là chứng CÁP-KINH-PHONG phải dùng nước trà mà uống với thuốc tân này.

Còn như thoát nóng, thoát/lạnh, khi mới khởi là rất tay, rất chơn, da mặt xanh, vàng, tím, óng gầy, khô khê, ọc sứa, ăn uống chẳng được, khóc có nước mắt đêm ngủ con mắt không nhắm đường đại đường tiểu không th, tay chơn lạnh ngắt, rết lâu chẳng hết, lý là chứng MẠNG-KINH-PHONG, phải dùng nước gạo rang mà uống với thuốc tân này lập tức thấy hiệu nghiệm.

Cách dùng: Con nít trong tháng tới 3 tháng uống mỗi ngày 1 gói phân làm 2 lần. Từ 4 tháng tới 12 tháng mỗi ngày uống 1 gói. Từ 4 tuổi sắp lên mỗi ngày uống 2 lần mỗi lần 1 gói. Còn con nít ngày thường muốn nó ăn chơi thì mỗi ngày cho nó uống nửa gói, uống với nước trà thì trị được các chứng bệnh và mạnh mẽ trong mình.

Mỗi gói giá là..... 0\$ 25

BẠCH TRƯỚC CAO

Thuốc này để trị các bệnh lậu, hoặc đái gắt, lậu mủ, hoặc trắng hoặc vàng, hoặc lậu xé lậu huyết chảy ra đấm dđ, cứ theo phép mà dùng thì hết, lại trở được các chứng bệnh đó.

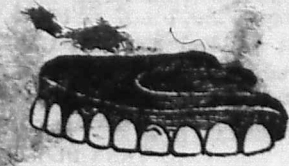
Trong mỗi hộp đều có chỉ cách dùng, Mỗi hộp giá là..... 0\$ 60

Tiệm chụp hình
và
TRÔNG RĂNG
HIỆU

ĐẠI-ĐÔNG

Số 49 và 51 đường Duperré ở ngang gare xe lửa Saigon-Cholon

Tiệm Đại-Đông.

Chủ nhơn, ĐO-KHAI-QUANG
cần khởi.

Hễ vị nào đến tiệm tôi mà chụp hình từ nay đến một tháng trở lại, thì tôi sẽ cho thêm khuôn kiếngặng lộng hình.

Từ đây cho đến một tháng trở lại, nếu vị nào đến tiệm tôi mà trông răng và bích răng thì tôi hạ giá rất rẻ.

Tiệm tôi chụp hình kỹ-lưỡng, ít kẻ dám bì, đã khéo tốt đẹp để mà màu thuốc bền bì chẳng hề phai.

Nghề trông răng và bích răng mau mắn lẹ làng, chẳng hề đau đớn, ít ai bì kịp.

Có bán đủ các thứ kiền con mắt rất tốt và các thứ khuôn kiền để lộng hình rất đẹp; giá rẻ vô cùng Xin lục châu chúm quán-từ chiêu cò.

Tiệm bán đồ nữ-trang

HIỆU HÀM-HANH

Số 14, đường Testard Cholon

Tại tiệm, tôi có bán đồ nữ-trang, đủ kiểu đủ cách tiện dụng theo lối kim-thời, như là: khăn-chạm, vàng vòng, chuỗi hạt hoa-tai, giấy-chiêng, cà-rá, neo, xuyến và mẽ-day-đon nhiều cách khéo lạ vô cùng.

Có thợ khéo ở sẵn trong tiệm, ai muốn đặt kiểu nào, thì thợ làm đã mau mà lại khéo, cũng có bán hàng Tàu, hàng Bắc, và xuyến, lãnh, nhiều, vắn, nhỏ, rẻ và tốt thượng hạng.

Kính xin mấy bà mấy cô rộng lòng chiếu cố, tôi rất cảm tạ thành tình.

ĐỖ-VĂN-TY cân khải.

Chào ông mạnh giỏi

TRINH-THAM TIÊU-THUYẾT

Thứ năm
in rồi xin
ông mua
xem cho
trọn bộ,
Trong
Lục-Tinh
nhà buôn
sách đều
có bán

GIÁ MỌI CUỐN LÀ..... 0.20

Ông nào mua le mới còn xin gửi 6 con số 10.

Đề bao thư M. Văn-châu-Quy
Số 71 Rue Pellerin Saigon

Tiệm khắc con dấu

Kính tỏ cùng QUI-KHÁCH dạng rõ Tiệm tôi khắc con DẤU-ĐỒNG, CAO-SU đủ kiểu cũng có đồ phụ tùng theo cuộc con dấu và chạm BẮN-ĐỒNG bản đá CAM-THẠCH đá mọ, vân vân, có bán nón tây đủ thứ, bán sỉ và bán lẻ. Giá rẻ đó tốt mà làm mau, nếu QUI-KHÁCH ai muốn dùng kiểu nào, xin gửi thơ cho tôi dạng lấy CATALOGUE lựa kiểu mà dùng thì tôi sẽ hết sức làm cho vừa ý.

TRAN-DUY-BINH
Graveur

130 RUE PELLERIN 130. - SAIGON

Dinh-Châu

Tư-chức Công-ti Chợ-mới (Long-xuyên)
(Tục gọi là hội Thầy Chương)

Có dệt đủ các thứ hàng tơ rất khéo, bé khổ từ 7 tấc tới 7 thước rưỡi; dệt rộng tơ Tân-châu, đã tốt lại chắc. Những hàng dệt kể ra sau này.

Hồ-la, Lục-soạn, lãnh trơn v.v... có dệt các thứ hàng tranh tơ chỉ vải đẹp đẽ vô cùng, có dệt hàng gốc kêu là Tit-so dệt may đồ tây tốt lắm. Sau sẽ có dệt xuyến.

Hàng trắng ngan ngựa mỗi thước tây . 1.000
Hàng đen ngan ngựa mỗi thước tây . 1.000
Hàng đen chằng tại lò của bọn công-ti nhuộm thật tốt hẳn hoi.

Đông bang chừ quân-tử, nếu muốn mua về bán lại xin gửi thơ cho:

M. Nguyễn-hữu-Chương, Directeur de la Société de Production de Soie à Chợ-mới (Long-xuyên).

Ai mua ngựa không?

Có bán một con ngựa đực, 8 tuổi, sắc hồng, bề cao 1 thước 4 tấc ba, đã đua, hoặc đi xe, hoặc dùng cỡi chơi tốt lắm, ngựa này chạy kiệu rất hay.

Ai muốn mua xin do nơi M. Lê-bá Đại, Secrétaire-comptable tại nhà máy đèn khí (Usine Electrique) Saigon mở thương nghị.

CÓ MỘT MÌNH HANG DENIS FRERES làm Đại-lý, có trữ hộp quẹt hiệu này nội còi Đổng - Dương mà thôi.

Hộp quẹt này còi bán ở khắp nơi, có một su nhỏ một hộp mà thôi.

NÔNG-CO MÍN-ĐÀM

NGUỒN LỢI RẤT TO

VỀ NGHỀ TRỒNG ĐỪA

(Tiếp theo)

Thơ của quan Thông-sứ, chính-quyển Đổng-Lý (Giới-Thiệu) các hội thương ở Đông-pháp tại Paris, gửi qua cho ông chánh-chủ-hội Sa-Điền tài-chủ, để ngày 4 mai 1920. Ngài có đính từ « Cuộc buôn chung về dầu ĐỪA và corm ĐỪA » của Thương-Bộ; kỳ rồi Bì-phụ thuật lại mới một phần tư, nay xin tiếp theo:

SỰ VẬN-TẢI DẦU ĐỪA RẤT THẠNH

Tại Hiệp-chúng-quốc, là nơi xưởng trại, chẳng có nước nào trong vận-quốc trang hàng; nên có nhiều cái nhà máy to tác như núi non; mà hệ lớn bao nhiêu thì phải cần dùng dầu bấy nhiêu, trước kia người Huê-kỳ chưa tìm được sự tiện dụng của Dầu ĐỪA thì còn dùng thứ dầu nhớt gọi là dầu máy; nên dầu nhớt giá mắc lên càng ngày; may sau đây có nhiều ông kỹ-sư chế dầu ĐỪA ra dùng thì dầu ĐỪA dùng cũng không thua chi dầu nhớt mà lại rẻ, vì bởi nhà máy ngày thêm đông sò, dầu ĐỪA lần lần giá cũng lên theo, nên chủ nhà máy chế dầu ĐỪA thầu lợi to. Có một lúc dầu tại xứ Huê-kỳ hết, các nhà máy phải mua tại Kim-San (San-Francisco) 88.423 tấn dầu chế bằng loài thảo-mộc, và mua tại xứ Seattle 255.921 tấn cũng

thứ dầu ấy, hai kỳ mua dạng tạm dùng đó, nhằm ngày 1er Juillet năm 1917 và 30 Juin 1918.

Muốn cho mỗi buôn dầu tại hai xứ này được bền bỉ, thì sở Thương-Chánh-phải đánh giá vừa vừa, và chịu chữa trị mỗi lần dầu của hai xứ chế đó.

Té ra lúc kể đó, những nhà máy tại Huê-kỳ lại cần mua dầu ĐỪA hơn là các thứ dầu khác. Bởi vậy hôm tháng Janvier này, dầu tại hai xứ ấy chế qua nhiều quá phải đi, chủ buôn không biết tính sao, nên phải dùng xe hoa-công (Wagon) chứa dầu chở tới đầu thì rải bán khắp nơi ấy, còn lại bao nhiêu thì cất Tanks mà chứa mỗi Tank 1000 lít. Có ý đợi dịp mà bán ra cho ngoại-quốc, thật vậy chẳng bao lâu dầu ấy cũng bán chạy hết, nay những Tanks cất ra đang chứa dầu ấy, còn tại San-Francisco và Seattle chứa ước sức được 70.270 tấn dầu nguyên chất; sáng vậy, mấy ông chủ chế các thứ dầu máy (ĐỪA) cất thêm ra rất nhiều, những Tanks trữ dầu nhập cảng và xuất cảng, sau đây đựng cũng tới 52.810 tấn dầu. Nghe dầu sở Thương-Chánh sẽ bảo-xuất về mỗi buôn này.

Xét theo sự vận động của mỗi lợi buôn dầu đây thì bên Thương-bộ định ra hai cơ đích đáng rằng:

1° Những nhà máy của người Langsa lập ra tại thành Marseille, trước khi có giặc, là rông những một buôn ĐỪA to và thậm có cùng cũ-lao ở Tông, lúc đây mấy chủ công-xưởng tại cũ-lao Manille muốn buôn dành với mấy ông chủ to thành Marseille, nhưng rất lao tâm mà không tranh được nguồn lợi dầu ĐỪA ấy; mà nhờ sự cạnh-tranh quyền-lợi đó rồi giá dầu lại bắt cao lên; nhưng mà từ đây về sau, tưởng lại còn nhiều xứ bán ĐỪA ra nữa; như ĐỪA xứ Ấn-độ thuộc-địa Anh-quốc, ĐỪA xứ Ma-le và Đông-pháp; song le mấy ông chủ nhà máy tại Marseille, thí-nghiệm các giống ĐỪA thì cho ĐỪA Đông-pháp ta com dày hơn, nên dầu nhiều và nguyên chất tốt lắm; mà ông vắng: hỏi chưa dùng ĐỪA Đông-pháp thì tranh nhau mua ĐỪA Lữ-Tông, nói rằng ĐỪA tốt, đến nay biết được ĐỪA Đông-pháp rồi mới há giá xứ Lữ-Tông trong giống ĐỪA của Đông-pháp và Ấn-độ mà ra, lại có khi ĐỪA Đông-pháp bán ra nhiều quá, rồi tàu buôn bên Lữ-Tông mua về chứa tại hàng hạc, phơi cho khô rồi nhận là ĐỪA của xứ mình; chính xê thì từ đây đến chừ xứ Lữ-Tông làm trung-giang cho thuộc-địa chánh-phủ vậy!

2° Thế thì từ đây tàu buôn ĐỪA cần phải chờ thẳng qua Pháp-quốc, hoặc phơi cái ĐỪA cho khô rồi về thùng, hay là bao chở sang cũng tiện vậy. Tại hải-khẩu thành Marseille sẽ cất Tanks như xứ Seattle và San-Francisco đang chứa ĐỪA của xứ Đông-pháp gửi qua bán.

Muốn tranh thương với khách-trú, thì chúng ta phải hùn hiệp với nhau mà lập một hãng Tàu.

Ấy đó chứ ông diên-chủ trong Lục-lĩnh có nên xét mỗi lợi của xir ta, ngày nay các nước đường cần dùng, nhất là nước bảo-hộ của chúng ta, sẵn lòng nuôi nấng mỗi lợi cho ta đó. Vấn xir ta là xir Dira rất nhiều, mà lại dễ trồng, thì chứ ông nên để ý mà tranh lợi với ngoại-bang chớ nữa để hồng đi thì unction lắm.

Sau đây Bì-phu sẽ gắng công tâm các đều cần-ích về cách trồng Dira và phải để giống thế nào, đừng hiên cho chứ ông thí-nghiệm.

NGUYỄN-THÀNH-ỨC

TỰ THIỆU-HUY.

Lời của Thầy ta cầu chúc cho ta nên việc

Được xấp « BULLETIN DE L'AGENCE GÉNÉRALE DE COLONIES » của phòng Thuộc-địa Thượng-thơ, xuất bản trong tuần tháng Avril năm nay, thầy có nói: trích trong báo « L'EXPORTATEUR FRANÇAIS NGÀY 1er JANVIER 1920 » một khoản như vậy:

HÀNG BẠC ANNAM

(Une Banque Annamite)

Vì sự cạnh-tranh quyền lợi, nên độ rầy tại Đông-Pháp ta, người Annam cùng Khách-trú ghình-dịch với nhau rất dữ dội; ta cũng nên độ chắc rằng bởi nhờ cuộc phong trào cạnh-tranh này, tại kinh-đô Saigon sẽ có mở hàng một hàng bạc của Annam.

Nghe đầu hàng bạc này, định Tư-Bổn rất to-tác, là MỘT TRĂM

Xin hàng thượng-lưu phải nhớ cuộc tranh-thương. Đừng quên cuộc tranh thương,

MUỐN ĐỒNG; thế thì ta tính theo giá bạc ta buổi này; số một trăm kia sẽ để ngày ra được MỘT NGÀN HAI CHỤC MUỐN QUAN.

Dường ấy há chẳng chứng rõ rằng: Điền-địa Nam-kỳ rất phi-nhiều, mà dân Bôn-thổ lại giàu có vô cùng; ấu là ta vỗ tay mừng giùm cho cái gương rất chiêu-diệu của người Thuộc-địa ta sệt-nhiên mà gây nên, ta lại còn phải chịu theo lẽ chánh cho đích đáng phận làm thầy, là ta ráng trông mong và nung lòng người Nam cho cuộc tỉnh sớm thành-tự.

THIỆU-HUY

Thực-nghiệp Dân-báo

43, RUE DU LAC A HANOI

Ấy là một tờ Báo rất hạp thời cho các nhà Nông Thương Công Nghệ trong nước, mà cũng là một bạn thiết với tờ « Nông-Cổ Min-Đàm »; mới ra đời tại Hanoi hôm ngày 10 juillet 1920 này.

Mỗi tuần xuất băng ba kỳ.
Đông-bào chú quân-tử trong lục châu, xin rộng lòng chiêu cò.

Mỗi năm là..... 6\$00
Sáu tháng là..... 3.50
Ba tháng là..... 2.00

Mới lại Nam-kỳ một thứ rượu **Vielle Eau-de-Vie** làm ra tại Đại-Pháp hiệu là « BACCUS ».

Không có thật rượu nào Bì-hp.
Một nhà hàng **Denis Frères** có trữ mà thôi.

Ta há chẳng tiếc NGÀY GIỜ

« Ngộ đấng tu đương tỉnh đim »

Đời này ít người mà sống đặng 100 năm, là 36.500 ngày, ta thường gọi là ba vạn sáu ngàn ngày, chớ tính theo bực trung, mỗi người ở đời 70 năm, trừ 20 năm lúc còn thơ ấu, thì còn có 50 năm ngày giờ lo cho xã-hội, nghĩa là có một vạn tám ngàn ngày.

Có kẻ tính từ ngày Thiên-chúa giáng sanh đến nay là 20 thế-kỷ, thì chưa có được một triệu (1.000.000) ngày; muốn cho được một triệu ngày, thì phải đến năm 2738, nghĩa là còn 818 năm nữa.

Hễ biết rằng ngày giờ qua lại thàm thoát, thì mỗi người phải lo làm chi hữu ích cho mình, và hữu-ích cho xã-hội mà tác nhiên cũng là để sự hữu-ích lại cho con cháu về sau. Kề thì lo cày ruộng, lập vườn, người thì chuyên-việc buôn bán, người lại có lãnh quyền cai-trị dân, v.v., ai ai đều cũng có một vai tướng trong xã-hội, chẳng nên gọi là trò-chơi, làm mất ngày giờ, hầu đến lúc tuổi già mà phải ăn năn.

Ta thường ngày trông thấy nhiều người Annam, tánh còn thối rữa, ít có lo xa, một mình gồm hết nghề nghiệp chớ chẳng chịu sớm tập con mình cho mở mang nghiệp nhà, dạy con cho có nghĩa-phương; vì thềm trường rằng về sau sẽ dạy cũng chẳng muốn chi, bây giờ để cho mình cực-khổ làm thuê làm mướn cho nó biết sự tiết-kiệm. Lời ấy rất lầm. Kia ta thấy những khách-trú, hễ cha buôn bán có con trai thì khi nhỏ đã dạy ở tiệm mà học bán lần lán; đến chừng có học biết viết chữ, thì chỉ cho nó biết coi sổ sách, sau chừng nó có tuổi khôn, thì giao các việc buôn bán trong tiệm cho nó. Ấy đó, nhiều khi cha còn, thì vui lòng mà thấy con lo kinh dinh đặng hơn mình thuở xưa.

Đều thủ cựu như vậy rất nên quan hệ. Xin các ông hào-hộ trong lục-châu, các ông nông thương nghiệp-chủ, hễ có con thì phải sớm lo mà tập tành cho nó lãnh nghề nông thương, hoặc cha có nghề chi giới, cũng nên sớm truyền cái hay giỏi của mình cho con, để hầu ngày sau

nó cũng là hữu dụng cho trong xã-hội, chớ có để lần lựa mà mất ngày giờ, rồi sau con cháu dốt-nát quê-mùa, thì tránh sao khỏi cái câu: cha làm thầy mà con bán sách. Hại lắm! hại lắm!!

TRẦN-NGUYỄN-GIA

Lúa gạo xuất cảng

Trong tháng avril 1920, số lúa gạo Đông-pháp ta xuất cảng được 126 triệu, 637 ngàn, 156 kilos giá là 73 triệu, 584 ngàn, 706 quang. sánh với tháng avril 1919 xuất cảng là 102 triệu, 818 ngàn, 745 kilos giá là 17 triệu, 899 ngàn, 500 quang, tuy số lúa gạo bán ít hơn là 23 triệu, 818 ngàn 411 kilos mà giá cao hơn được 55 triệu, 682 ngàn 206 quang.

Trong tháng mai 1920, số lúa gạo Đông-pháp xuất cảng là 110.075.684 kilos, giá là 65 triệu, 624 ngàn 367 quang, sánh với tháng mai 1919 bán được 128 triệu 778 ngàn 10 kilos giá là 21 triệu, 767 ngàn, 740 quang thì năm nay xuất cảng ít hơn năm ngoái 18.702.324 kilos mà giá bán cao hơn được 43 triệu 856 ngàn, 627 quang.

T. N. G.

Lò đường tại Đông-Pháp sẽ thành phát

Bên xứ Java, bởi nhờ cách-trị nên dân cần-cô mở mang về sự trồng mía đặng đặt ra đường càng ngày càng thanh, cách bốn năm về trước thì mỗi mẫu đất sinh lợi được có năm tấn đường, mà năm ngoái đây đã phát lên tới 10 tấn rồi. Còn tại Đông-Pháp ta thì ngoài Trung-kỳ năm rồi xuất cảng được 6.500 tấn, còn trong Nam-kỳ được 4.500 tấn; vì sự thừa thớt, biếng chăm

ngem vào mỗi lợi ấy; bởi cố nên đất ta không phải hơn xứ Java, mà mỗi mẫu chỉ sinh lợi được có 6 tấn thôi.

Chứ ông chú là đường về miệt trên, có lẽ đã biết rằng; vì tại đất ta Áu-châu trời 4 năm cùng đổ, nên vật thực mắc giá, mà nhất là đường giá xấp ba; lòng trước Bì-phu thấy trong báo « Journal du Commerce » có nói tại bên Pháp hiện nay hút đường, nên mắc lắm, lại nói có hàng kia lên chứa rất nhiều; là có ý để lúc thóc ngặt đặng giành một mình một chợ vậy! Thế thì chứ ông; nhất là ông Trầu-công-Thiệt ở Bình-Nhâm tua gang công mở rộng lò đường mình, đất phải vô phân cho nó, mía lựa đợt cho nẩy mục được mập, trồng cho có hàng ngũ và đo khoản rộng rộng một thửa chớ đừng để như lúc trước, thật giống vùng lao-say chớ khác; mà nếu trồng dày quá thì mía không được mập; nước ít, làm sao ép cho ra đường được nhiều. Có nhiều chỗ; như trên Lái-thiếu, Bì-phu có tạm xem cách thức ép đường, thì thấy nhiều ông chủ lò làm không được sạch sẽ, để trâu đạp đổ thào cùng; mà lại khi xong buổi công, không rửa chùi quét trước để ruồi lảng bu đến, mùi hôi nực mũi, đường ấy bao sao tàu buôn đường ngoại-độc chẳng chớ đường của xứ ta không tới bằng xứ Java. Trong buổi này, một máy may lợi cũng chẳng nên để lọt kẻ bán tay ta, phải chèn thừa nhất hơ, phải kẻ cứu mài tới, gắng vô thau bồi quyền-lợi của quê-hương mình, hầu mong có ngày TRĂM CÂY NEN RỪNG.

THIỆU-HUY.

Luận về các loại côn-trùng phá hại ruộng lúa

Người Annam ở Nam-kỳ, Bắc-kỳ làm ruộng, nhờ đất tư-nhuận, mưa nắng thường mùa, vì vậy nên làm mùa có dễ hơn nhiều xứ khác ngoài cõi Á-Đông, ít mưa, ruộng

phải đắp bờ để cho được đem nước lên đống ruộng, từ lúc cây bừa gieo mạ cho đến khi lúa trở bông. Làm ruộng gia công như vậy mà nhiều khi ruộng lúa, hoặc lúa mì, vườn trồng nho v. v. . . . , phải bị thiên-tai, như là trập-trùng (cào cào) phá hại, những thiên tai ấy khó mà ngừa trước được, duy có một đếu là kiểm kê mà trừ sự hại cho bớt mà thôi.

Song, tại xứ ta, người nông-phu cũng gặp nhiều con côn-trùng phá hại lúa. Mới đây báo « France-Indochine » thuật rằng tại tỉnh Hải-dương (Bắc-kỳ) có con hoàng-trùng ăn phá mạ lúa trong tỉnh ấy, con trùng này sắc đen, mình đẹp, có cánh bay được. Trong tỉnh ấy lại có sâu ăn phá lúa, hiện nay cũng phá hại vườn thuốc, người ta tính rằng trong tỉnh Hải-dương trồng thuốc nhiều, mà 10 phần bị nó phá hại hết ba. Bởi vậy nhơn dân lo sợ, nếu không có phương chi trừ loài sâu này, để chừng lúa tháng mười chín, thì phải hư-hại nhiều.

Ở Nam-kỳ, trong các tỉnh Hậu-giang, thường khi mạ lúa bị cua cắn, chuộc phá, các chỗ làm ruộng rầy trong đất tràm thì thường gặp con « sâu nách », bới trong rơm, trong gốc ra sanh ra, rồi ở trong cọng lúa mà ăn làm cho sanh bông không đặng; ruộng đồng thì gặp con « bọ-hói » đeo cây lúa, v. v. Cách vài năm nay có nhiều chỗ lại sanh ra một thứ sâu nhỏ, đeo theo cây lúa, hoặc theo mạ mà phá-hại, làm cho lúa phải vàng cây úa lá, nếu trời có mưa, thì trôi theo nước xuống ruộng mà chết, bằng trời ít mưa, thì là không biết dùng phương chi mà trừ nó.

Có người ở Camau gửi thơ nói rằng tại đó có nhiều số ruộng bị con sâu này, nó đeo theo mạ, ngoè xa trắng trắng và nó sanh ra nhiều, chỗ ruộng nào ít có nước mưa thì là rất hại cho nhà nông.

Nên chúng tôi ước ao cho Nhà-nước và mấy ông bác-vật thuộc về sở Canh-nông (Station Rizicole de Cantho, Institut Scientifique de Saigon) trừ nghĩ cho người làm ruộng phải dùng thế nào mà trừ các loại côn-trùng phá hại ruộng nương như thế.

TRẦN-NGUYỄN-GIA

Cuộc tranh-thương mới rồi là cái ngòi tân-bộ, bực thượng-lưu ta chớ lấy làm thường.

ai cũng lấy làm chuyen lạ, hai anh em Tộc-Mạch cũng ngỡ-ngáo không biết mỗi mang chi... chi... lộn xộn; cách mấy hôm sau, Tộc-Mạch đi hỏng máy dưới cầu tàu, may gặp tên xe kéo đó, ngồi uống nước trà Huế tại gare Catinat, nhìn b'ết Hằng, Tộc-Mạch mới bước rích lại gần, mở lời hỏi nguyên-đạo công chuyện hôm nọ. — Tên xe kéo nghe Tộc-Mạch hỏi, nó bèn mình miệng cười, để nó nước xuống mà thuật ngay rằng: — **Thật tôi chẳng giấu chi; bừa đó tôi kéo ông đội đó đi ngay vô bát...** Ván ông đội ta có tánh xấu nhưt, là hay ăn cắp tiền xe kéo; tôi bị ông lên đồ thùng xe ăn cắp của tôi (trên 5 lần hết năm đồng bạc; xé thân trâu ngựa, đau đến vô cùng, có miếng mà không biết là với ai, tôi trừ nghĩ trót ba đêm mới ra một kẻ: tội bèn ra chợ lựa mua ba con cua biển thiệt to, bỏ vào thùng xe, chiều hôm đó tôi kéo rướn ông ta, khi ra rồi bước ra, ông thấy tôi thì cười kín chi, tôi rằng tôi là ngộ-tử; chứ không ngờ ông sẽ bị của ra; khi ông lên xe rồi tôi kéo từ Ô-ma chạy xuống, lúc gần tới trước nhà xay lúa của cha, thì tôi hay ông nhòm dích, tôi mừng thầm trong bụng biết ông ăn quen miếng cũ; đầu đực một phút đồng hồ thì ông ngả ngựa ra, miếng thì la chói lói những tôi để nặng đầu; tôi kéo thùng xuống bát, khi vô bát rồi, tôi thưa với ông sếp (chef) rằng: tại ông có ăn cắp của tôi hết 5 đồng, nên nay tôi mượn 3 con của tam chúng; ông sếp đỡ thùng cho ông đội rút tay ra thì 2 con của kẹp ông gần đứt 2 ngón tay; ông sếp dạy ông bắt đến cho tôi 5 \$ 00, và cạy cửa cho ông lấy tay ra; tôi; đầu 5 \$ 00 rồi đi rủ anh em bạn đồng-nghiệp với tôi uống rượu một bữa say mềm; còn nghe nói sáng bữa sau, ông chef chạy giẫy cha quan cai đạo binh ông đội ấy nữa; mà không biết thật

không... nói rồi tên xe kéo lại cười hi... hi... nữa; coi bộ đất chỉ làm. — Tộc-Mạch nghe sao chép y lại; chur-tôn nghĩ có tức cười chàng; cuộc đời nhiều nỗi là lay, đứng ý mình khôn lanh mà hiệp người; may là của biển đa, chứ trúng nhảm thùng kéo xe độc dạ, nó bỏ rương hõ mới làm sao...? — Y.. hi.. Chon **TỘC-MẠCH** thuật

Alô !! Alô !!!

Ren... Ren... Alô... Alô... Alô... — Đây là quán Nhứt-trình Nồng-cỏ Min-đam, chứ không phải quán Công-luận-báo Alô... Alô... Rủi * cho ông quá, vì ông Tân-Vô, đi Tân-Châu hôm rày. Alô... Ấy là bôn-phận của tôi, hiện nay tôi đương tạm quyền cho ngài đây... Không sao, ông cứ việc hỏi, tôi sáng lòng trả lời... Ren... Ren... Alô... Alô... — Ông làm to rồi đi, mười bài thơ ấy không phải ông đặt đâu; thơ ấy vốn của Thi-Bí chi Thi-Phẫu, người ở Trung-kỳ, L. T. T. V. trước kia ông cũ-nhon Lê cương-Phụng cầm bút có soạn thơ Thi-Phẫu đưa chồng đi tây an hành vào. Còn trong Nam-Phong năm ngoài đây ông P. Q. Q. tự T. T. T. cũng người Trung-kỳ, soạn ra kỳ tên là Phan-sơn-Đại... Alô... Alô... Hã... Hã... Hã... đời nào... câu 4 trăm thiên lúa nữa mà? — Dạ phải, nên trong đó có Hương-Giang và Trời-Ấu... Trúng đa!! Ren... Ren... Alô... Thừa, tôi dám nói vậy đâu, hồi ông với tôi là bạn T... h... i... ẽ... t... Ren... Ren... Alô... Alô... — Sáu giờ 15 rồi, thôi tôi xin kiêu!! Chon Tộc-Mạch

Saigon thời hài

HAI THẦY NÓI CHUYỆN

Thầy năm. — Ủa! Nay sao anh lại sớm dữ vậy? **Thầy tư.** — À, tôi lại hỏi thầy coi còn trà Kỳ-lâm-biên đặng mượn đờ một nỗi về uống chơi vậy mà! **Thầy năm.** — Hủy! mền đi! còn có một nỗi mà gi, tôi chưa kịp đi Cholon mà mua thêm. Vậy thôi sáng đây, tôi biểu trẻ nàu nước rồi hai anh em mình và uống và nói chuyện chơi cũng được mà! **Thầy tư.** — Vậy cũng tốt! **Thầy năm.** — Nè anh! ông Tân ông đi khỏi rồi buồn quá anh hờ. **Thầy tư.** — À! Nói tôi ông Tân tôi mới nhớ lại, chiều hôm qua này có cô Trần-thị-Miêu ghé nhà tôi dặng hỏi thăm ông Tân-Vô, tôi nói ông Tân đi Tân-châu rồi, tôi hỏi lại cô xưa rày đi đâu mà vẫn lâu lắm vậy. Cô nói đi xuống Gia-rai (Baclieu) dặng phát lúa ăn cho tá-điền của cô làm mùa. Luôn dịp cô có thuật với tôi về việc Huyện Lãnh tứ lộc, Huyện Huấn ân tân-gia, thiệt tôi lấy làm lạ quá đi thầy năm. **Thầy năm.** — Ủa! hai việc đó cũng là việc thường; phẩm người ở đời, những việc quan hôn tang tế, ai ai cũng phải có; giống gì mà gọi là lạ? **Thầy tư.** — Sao không lạ? Số là Huyện Lãnh đi Sóc-trăng mới về tới nhà là mệt rồi chết liến, tay còn cầm tờ nhứt-trình, không kịp trời trăng chi hết. Chết như vậy còn không lạ hay sao? **Thầy năm.** — À! Vậy thì cũng nên cho là lạ đi; còn Huyện Huấn ân tân-gia mà lạ cái gì? **Thầy tư.** — Không! Cũng không lạ gì! mà đều cũng kỳ kỳ một chút. Là hôm ngày 14 cụ ăn tân-gia rồi qua 12 thì cụ đi diều. **Thầy năm.** — Ủa! Mới ăn tân-gia rồi sao lại đi diều! Anh này nói cái gì mà sui dữ vậy?? **Thầy tư.** — Giống gì mà sui. Cụ mới cất nhà thì cụ ăn tân-gia, còn đi diều là đi diều quan huyện Lãnh chứ!

• Những người hút thuốc hút ông điều hoặc hút thuốc vản muốn khỏi bệnh thì hãy hút thuốc hiện "Globe" Có một mình hãng Denis Frères có trữ mà thôi.

Một là lập hãng tàu, hai là lập nhà máy, hàng thượng-lưu ta khá tua đê ý,

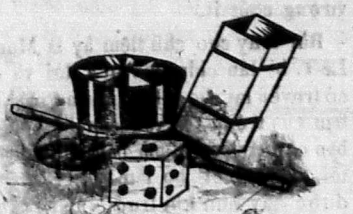
Thầy năm. — Á há! Hai người đó họ bủ-cu cam-má-rách; nay kẻ "mặt người còn, như nhận chít bẫy, đi diều nhau cũng phải. — À còn cụ ăn tân-gia đó lớn không anh? **Thầy tư.** — Lớn nhỏ thì tôi không rõ đầu tôi nghe có Trần-thị-Miêu nói nói rằng cái nhà của cụ cái có 2 càng, mà bữa ăn tân-gia đó, những bôn-cầm-thạch ghê cầm-lai không biết của ngài mua hay là của ai cho mà cô thầy hương-chức các làng chờ tôi chờ dọn chạt nhà không có chỗ mà để cho hết da. **Thầy năm.** — Chạ! Sống quá hờ! Tuyet cụ có phước quá, mới xuống ngói; quận Gia-rai vài năm nay mà đã lập được sự-nghiệp to, cất nhà mới, ăn tân-gia đồ chơi... Mà chỗ đó xưa rày tôi nghe nói dân tình thường bị ăn cướp hoài hoài, có hai ba đầu đã bị bắt rồi. Nay ngài phở trương như vậy, ngài không sợ ăn cướp hay sao anh há? **Thầy tư.** — Ngài có sẵn linh-trạng và súng ống trong nhà mà còn sợ ăn cướp nào nữa. Để hồng, ăn cướp nào mà còn dám léo tới đó nữa. **Thầy năm.** — À anh! Hôm tôi xuống Mytho, có nghe họ nói một chuyện tôi giận quá đi anh. **Thầy tư.** — Chuyện gì? **Thầy năm.** — Số là MM. André Thận và J. Ngũ mới lập được một gánh hát xiết Annam mùa men gọn gàn, đi hát tới đâu, họ khen tới đó; M. Thận còn đang kiếm kếp hát dặng tập thêm, mở rộng gánh hát, tập luyện cho rành, dặng đi hát khắp các nước lân cận nà làm ợo nổi tiếng Nam kỳ, cho về vang giông Hồng-lạc. Ai ngờ hôm xuống hát tại Mytho đây, lại có một người Annam kia giàu có ở tại Mỹ-tho, nhà cửa phố xá rất nhều mà còn tham lợi. Thấy gánh hát của M. Thận giỏi như vậy, bèn dụ phứt tét hai kếp một đảo, làm cho M. Thận mất hết 3 tay hát giỏi. **Hôm tiếp mua cho vui thì phải có rượu bột hiện Tisane Marquis de Borgey demi sec. Có một mình hãng Denis Freres có trữ mà thôi.**

Thầy năm. — Ai ở đâu mà lạ vậy? Người gì mà độc ác vậy? Người gì mà tằng (tên thỉên trong vậy??) Là thì thầy người miền nào không ra làm việc chi, thì phải vùa giúp nhau cho mau nên, có đầu lại muốn phá nhau cho hư việc; không hề với lương-tâm sao? Nếu xã-hội ta mà có người như vậy, thì hại biết dường nào! **Thầy tư.** — Phải một việc đó mà thôi đầu, người ấy thuở nay có tài tranh cạnh giỏi lắm; đầu không dám tranh cạnh với ai, cứ bần theo người Annam mà tranh cạnh mãi thế. Hề thầy ai sấm xe hơi đưa, cũng sấm xe hơi mà dụt môi, thầy ai lập cuộc hát bóng cũng hát bóng mà dánh. Thiệt là: gà cồ ăn bần còi xay, nói ra càng thêm giận. **Thầy năm.** — Ái ở đâu mà khôn nạn vậy ná! **Thầy tư.** — Bề tôi sợ cho biết người ấy tên gì rồi sau tôi sẽ nói cho thầy nghe.

Xin chur-tôn hãy nhớ

Trong hai tháng trở lại đây, Bì Phu có tiếp dặng nhiều bức thư nhờ đến làm chuyen rất bao-đồng; Bì-Phu lấy làm đến tri bởi không rõ một mầy mầy-nào. Mới hôm thứ năm này Bì-phu lại tiếp được một cái thư nữa, bao thơ ra giấy viết thư trởt đều có danh hiệu của Bì-phu, thuật rằng: có kẻ xưng là thi mật cho Bì-phu đến công-luận một việc chi đó. Thế thì Bì-phu cầu phải sớm tỏ cho chur-tôn rõ, xin chur-tôn mỗi khi gặp anh giã giới ấy thì phải bược ngay cái giấy thư-thần; chớ chur-tôn cũng dư biết; những danh-thiệp mà muốn mạo tên người thì chẳng khó, muốn ăn-quản in, hoặc có người thân-huộc của Bì-phu, lên lấy mà thi-thò việc chi... chi... Ấy vậy nếu chẳng để phòng các cuộc giã ấy, rồi có xảy ra quang-hệ chi đến chur-tôn thì Bì-phu không gánh chịu!!

TÂN-ANH.

RĂNG PHÒNG LẤY. NGUYỄN-THÀNH-ỨC tự Thiệu-Huy.

Chư vị ở tại Saigon xin ghé mắt

NIH-THIÊN-DƯƠNG QUẢNG CÁO. Kí-h cáo cho chư vị ở tại Saigon dặng rờ: Nguyễn thuộc của Bôn-đương bị nhiều kẻ tiểu-nhan hay làm giã mạo mà thủ lợi, cho nên có kẻ thì bị bắt, người thì trốn mặt biệt. Cũng vì việc ấy cho nên Bôn-đương phải lựa một người cho chất chân mà gọi th' ôc của Bôn-đương đặng bán giữm cho chur-vị ở tại Saigon, thứ 1* thì khỏi tốn tiền đi xe, thứ 2* thì khỏi thất công, thứ 3* thì khỏi bị lầm thuốc giả mạo. Cho nên kể từ ngày nay thì Bôn-đương có gói thuốc của Bôn-đương cho M. Thái-Kỳ-Sơn số 21, Rue Pellerin Saigon bán giữm thuốc của Bôn-đương y giá đã định trong Catalogue, ấy vậy nếu chur qui vị có cần dùng thuốc của Bôn-đương thì hãy đo nơi nhà ấy hỏi thăm mà mua. NIH-THIÊN-DƯƠNG Chư-nhon kính cáo.

Kính xin cho các Ông rờ: Nguyễn tôi có được trên 600 thư gửi mua SÁCH THUẬT song m chưa rồi; Chừng in rồi tôi sẽ gửi cho Quý Ông xem, xin các Ông niệm tình tôi hết lòng đợi ơn Quý Ông vui xem sách ấy.

Giá mỗi cuốn... 0\$30
Mua sỉ bán lẻ sẽ có tiền Huê-hồng.
VAN-CHAU-QUI
Nº 71 Rue Pellerin
Saigon

THE CHINA AND SOUTHERN BANK, LIMITED

SAIGON Banque de la Chine et du Sud HỘI NẠC DANH

HANG CHANE: Taipeh (Formose). PHAN CUOC: Canton - Singapore - Semarang - Rangoon - Saigon. AGENCES: Tokio - Osaka - Kobe - Yokohama - Hangkew - Kiukiang - Shanghai - Fou-tchéou - Amoy - Swatow - Hongkong - Sourabaya - Batavia - Bangkok - Bombay - Londres - New-york, etc, etc.

M. YANO, QUẢN-LÝ.

Hàng tại góc đường Boulevard Charner và đường d'Ormay Saigon

tôi, tiếng than-vãn của vợ tôi, tiếng chê nhiều của người nhân-ngãi tôi. Than ôi! Bây giờ tôi lại tỉnh ra rằng lời là lời tôi, Thị-Xuân không làm nên lời, tôi lại còn đeo cái tội quyền anh yếu, phá hại cái tư đức của một cô giáo. Vì phòng Thị-Xuân có hư đầu mà không phải vì tôi mà-mò chim-chuột, thì cái đó mặc kệ trò đời, song đầu nàng có phá cơ nghiệp tôi chẳng nữa, cũng là tại tôi không biết nhà cái tư-cách tốt của người mà dạy-dỗ, lại đem tiền đem bạc là một vật để cho con người hư đến cho nàng, lại về trò ra để chiều nàng thì cái hư của nàng càng ngày càng ở tôi mà ra. Than ôi! Tôi, chàng Lưu-Phan này, là đầu mọi tội trong cái bi-kịch ấy. Tôi hỏi, tôi nghĩ, tôi hé mắt lên, tôi choáng-vàng mình lại, tôi sinh diện không thể ngồi yên trên xe được nữa, đến phố Bàu tôi vội nhảy xuống xe đi đất về. Vừa đi vừa tự niệm mọi lẽ, tôi thấy như một cái mạng u-âm đè ập trên mắt tôi, tôi-làm cả mặt mũi lại không sao đi được nữa, trong lòng bấy giờ nghĩ đến về mà nhìn vào cái mặt kia càng thêm tối thẹn với năm cô đám mồ mà thôi. Tại tôi u-

nghĩ tiếng ông kêu, nghe văng-vẳng có lời nói trên đầu trên cổ rằng: "Hồi hồi thành tội-nhân kia toà-án Lương-lâm đã xét tội mấy rồi, báo cho mấy biết rằng không thể nào mà dung tha được nữa." Bấy giờ tôi nghĩ mới biết phạm những lúc bước lên xe đến giờ nhiều thuận-nhiên là những tiếng gọi của thần Thiên-Lương cả vậy. Tôi biết rằng tội tôi không dung được nữa, mới nhìn lên mặt trời, thò tay vào túi rút con dao "ca-níp", tôi tự-xử lấy tôi, cho nó đáng cái tội mình và nó khỏi phải những sức vô hình nó vật-vã đau-dớn khổ sở lắm. Anh ôi, mới càng thêm nhục trăm chiều, thì xin anh làm phước mà đừng phiền chữa chạy làm chi.....

Bữa chín giờ hôm 17 Annam tháng giêng năm..... có một cái đám ma rất người bạn-bầu quen biết đi đưa và người hàng xóm đi xem, tuyệt-nhiên không có một tiếng khóc nào, đưa từ nhà Thương ra tới nghĩa-địa, vừa lúc mặt trời mọc được ít lâu, sương sa vừa-ấm có chẳng nẩy giọt nước trên không rơi

đó là giọt lệ thương ai. Than ôi! chẳng phải nhắc lại các độc-giá cũng biết đó là đám ma ông Phan Lưu-Phan mà ông thấy thuốc đá vì ông mời các băng-hũ quan-thân đưa ông ra nghĩa-địa vậy. Kia mới mới ở kia, người xưa năm đó, khách đi qua lại, ai cũng biết câu truyện của ông, cũng như u-truyền-ngôn mãi, bia miệng biết để bao giờ mòn! Thương thay!!

Trích ở Báo N.Ph.

CHUNG

Rượu bia Grand vin du cap Corse của hãng AUGUSTE MATTEI làm, là một thức rượu tiêu hóa, mùi ngọt. Phải nói cho có tên AUGUSTE MATTEI Trong Đông-Dương có một mình hãng Denis Freres có trữ mà thôi.

HỒI NGƯỜI ANNAM!

Hãy nỗ lực mà quảng khai nông, công, thương chư nghiệp!! Hãy lập hàng tàu để chở hóa-vật và đưa hành khách.

ĐỪNG THEO CHÌU LÒN KHÁCH KIEU-CU NỮA

Hãy đặt đóng tàu lớn, tàu nhỏ, tàu đặc ghe, và xà-lang. Hãy lựa hàng nào chắc chắn mà hỏi thăm thì họ sẽ giúp sức đóng đủ thứ tàu cho mà dùng.

Mau mau viết thư mà hỏi ông: CHARLES BARDON ở đường Paul Blanchy số 136 tại Saigon, là chủ hàng đóng tàu có danh tiếng Annam ai cũng biết và chuyên nghề đóng tàu đủ thứ để dùng trong xứ này. Hàng này đóng tàu để chở hàng-hóa và đưa bộ hành lớn nhỏ đủ kiểu, tàu chạy mau mà sở phí nhẹ.

Cáo Bạch

Kính trình quý-vị đáng rõ: Nay tôi mới lập một tiệm tại đường Đỗ-hữu-Vị môn số 17, Saigon, để sửa các thứ máy: Như là: đồng-hồ, xe-máy, máy đánh chữ, máy may, máy hát, tủ sắt, v.v. Có khắc các thứ con dấu đồng và mũ thung đủ kiểu, chạm đá cẩm thạch, v.v. v.v.

Bán sỉ và bán lẻ đồ phụ tùng xe máy essence, alcool à bruler và carburé, thứ nhất là thứ manchons.

Quý-vị ở xa muốn mua hay là sửa món gì xin viết thư cho tôi thì tôi sẽ gửi lại lập tức và tính giá thiệt rẻ (gửi cách lãnh hóa giao ngân, Contre Remboursement) quý-vị muốn mua món chi ở Saigon hay là hỏi thăm việc chi thì tôi cũng sẵn lòng lo giúp. Xin Chư-tôn chiếu cố tôi hết lòng cảm ơn.

PHẠM-THẾ-KINH 17 Rue Đỗ-hữu-Vị

HA-CANH-LAC DIT BAY-KHOE

23, Rue Schroeder - Saigon Adresse téléphonique : 295

Tiệm bán đồ nữ-trang đủ kiểu thật tốt và khéo. Có bán đủ các thứ hàng tây hàng Nhật-bản, hàng bắc và hàng Annam. Chư quý khách mua đồ nữ-trang tại tiệm tôi thì khỏi sợ lầm vì đồ của tôi làm rất kỹ lưỡng.

Muốn cho khỏi sự hậu hoạn, chư quý vị khi mua đồ rồi hãy thử vàng lại mà coi cho vừa ý và cân lại cho chắc chắn (tại tiệm có đá thử vàng, acide azotique, có cân tây, và cân Annam) Cũng phải lấy toa cho có bằng có dạng khối sự cũ lấy về sau.

Chánh-hơn: Hà-Cánh-Lạc dít Báy-Khoe Cầu khải.

Ai muốn mua nón

Kính cáo chư quý ông và quý thầy lại đường d'Adran môn bài số 110, Kể từ ngày 4th Avril 1918, thì tôi dời tiệm qua đường d'Ormay môn bài số 65.

Xin quý ông và quý thầy nhâm lúc nhàn du, xin ghé tiệm tôi xem chơi, thì tôi chớng lòng tiếp rước.

NGUYỄN-VĂN-MIR 65, RUE D'ORMAY, 65 - SAIGON

TRUYỆN Gian-Thương bạc hãnh

Mới xuất bản Xem truyện này rất có thú vị về một tranh thương, giá mỗi cuốn 0\$10, Tại quán Nong-Cô Minh-Đàm và Ông-luyện-Báo có bán.

Trại mộc, chạm và cán, hiệu là:

« Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA »

Tại Lái-thiêu, đường ra Công-xi-heo (Abattoir)

Tại trại tôi có đóng sẵn các món là: Bàn ăn mặc đá dài, có cán diêm, hay là tron; Bàn ăn mặc đá tron, kê thành hay không; Bàn ăn mặc gỗ liến, Bàn tron 4 trụ, 1 trụ, mặc đá hay là mặc cây liến; Bàn lấu; Bàn khách (pour salon) Bàn rượu (Tables d'appétitif) có nhiều kiểu; Váng một, hai, ba, chơn tiện có diêm; Tủ thờ cán hay là tron, có nhiều kiểu; Tủ áo; Tủ rượu (buffet desserte ou étagère) Tủ kiền để sách bibliothèque) Tủ kiền soi, 1 hay là 2 miềng; Giá nón, áo, dù (Porte parapui ou chapeau) Trụ đế kiềng (colonne) ghế ngồi (banquette) hay là kiểu khác, có nhiều thứ; Ghế Bàng-nguyệt; Bàn viết; Bàn rửa mặt; Váng ngồi mặc bằng đá trắng có chơn tiện.

Làm theo kiểu kim-thời, bằng cây Trắc, cẩm-lai, gỗ, toàn là danh-mộc; thợ làm khéo-léo tinh-xảo, không già-dôi.

Xin quý-ông có muốn dùng các món kê trên đây, hoặc theo ý, thì gọi thợ và kiểu, cùng là thân-hành đến tại Trại tôi, ở Lái-thiêu, đường ra công-xi-heo (abattoir) hoặc mua hay là đặt, thì tôi sẵn lòng làm mau và kỹ-lượng cho vừa ý quý-ông.

CHU-TRẠI cán khải.

CASINO DE SAIGON

Nhà hát bóng Casino đứng bực như trong cõi Đông-Pháp, mỗi tuần thay nhiều lớp lạ thường, đã hay lại thêm vui vẻ, hình Pathé-frères gọi lại.

Ông Léopold đã lập nhà hát tại Saigon 25 năm công cang, thầy thầy đều rõ chàng công người, máy không rung hình chói tốt tươi xem tới mùng mà không mỏi mắt; Xin quý-khách thừa khi hóng mát đến xem chơi tiêu khiển rất vui lòng, nhiều tích hay đẹp dạ quý ông. Hiện nay đương hát tích (PAR AMOUR) vì tình của cô Miss-Pearl White làm chánh vai tuồng 12 Episodes hay lắm.

Cáo bạch

Chúng tôi có mở 1 tiệm hiệu là Tân-phát-Long tại đường d'Adran số 115 nhằm góc đường Ohier số 1 để sửa đèn Lito-landi đèn Manchons xe máy, tủ-sát, máy đánh chữ, máy hát và máy hát, bóng và các thứ đồng-hồ vắn vắn.

Lại cũng có bán: Manchons, carbure và dầu essence. Những thợ và máy móc sắp đặt tại tiệm làm được các việc theo ý quý-ông giao, cho chúng tôi. Mỗi khi chứng đến trong nhà cho sáng, thì chúng tôi cũng lãnh làm được; miềng là cho chúng tôi hay trước.

Thơ và Mandat xin để như vầy:

NGUYỄN-VĂN-CHUỘC
115, rue d'Adran
SAIGON

Cáo bạch

Tiệm Guốc và Khăn-đóng
Hiệu tiệm « TỬA-MINH »
của M. NGUYỄN-KIM-THINH
Thông-ngôn Tòa án Mytho

Kính trình cang Lục-châu chư tôn ông quý khách được hay: Nay tôi mới mở ra một tiệm guốc, sơn-phết một cách kỹ-lượng, và khăn đóng bằng nhiều hàng Bombay thượng hạng nhẹ nhàn thật là đẹp lắm, theo kiểu kim thời. Cúi xin chư quý ông, quý Thầy, quý Bà, quý Cô có lòng hạ cố giúp tôi nên việc, thì tôi thăm cảm tạ thành tình, hằng ngày ghi tạc.

NGUYỄN-KIM-THINH,
Đôn khải.

TÂN TÂN HIỆP THÀNH

Ở tại đường Viénot, số 40, ngan chợ Saigon mới

HUYNH-VĂN-NHUNG kẻ nghiệp.

Nhãn hiệu có dấu chứng tại Tòa.

Marque déposée

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kim thời, làm đá mau mà lại khéo, lại có làm ở ăn trâu có chùng bằng đồng si ni-kên (Nickel) qui khách ở Lục châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thư thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gửi lập tức (Contre remboursement) nghĩa là đem tiền đến đóng cho nhà thơ mà lấy đồ. HUYNH-VĂN-NHUNG cần bạch.

Garage HUYNH-VĂN-NHUNG

Đường Viénot n° 38, Saigon

Tiệm bán đồ phụ tùng xe hơi, xe máy, xe kéo, sửa đủ các thứ máy rất kỹ can, còn sửa xe hơi thì tôi có sẵn thợ thiện nghệ, công việc làm đã mau mà giá lại rẻ hơn các nơi khác, Garage tôi làm Đại-lý bán dầu Essence Schell và dầu nhớt để chèn xe và các thứ máy, cho hàng Franco-Asiatique des Pétroles, bán y giá của hãng. Lại cũng có sắm 2 cái xe hơi hiệu Dodge còn mới để cho mướn, hoặc đi đám cưới hay là đi chơi xa rất phương tiện, giá định rẻ, xe lại chạy mau chăng khi nào hay chêt dọc đường.

HUYNH-VĂN-NHUNG, propriétaire.

TIỆM THỢ BẠC

CỦA

M. Cao-văn-Hy

108, Boulevard Bonnard - Saigon.

Tiệm này có bán đủ các thứ đồ nữ trang theo kiểu kim thời, xinh đẹp khéo lạ và cang; những là: vàng ròng, chơn, hạt, hoa-tai, cá-mé, giấy-chiền, neo, xuyên v. v. kiểu chạm rất nên huế đặng. Xin các bà, các cô hãy đến xem thử một lần thì biết.

Nay kính
CAO-VĂN-HY cần khải

TIỆM

Trương-v.-Hanh et Cie

lại Saïgon

Có làm đồ đúc bằng Xi-mon (Ciment) dùng để cát nhà, như là song Xi-mon, đầu cột, Bông găng nóc nhà.

Lãnh làm theo ý chủ muốn cháng sai chút nào, chạp

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đủ đồ phụ tùng

đường Laroche số 99 và 101.

(Hải-hồ) Saigon.

TRẦN-VĂN-HIỆP kẻ nghiệp

Kính cang Lục-châu qui khách đặng rõ: Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là: Xe mui, xe hai bánh, xe kiền, xe kéo và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn; có bán đến xe đủ kiểu, bánh xe cao-su bằng cây giá-tị bên tây chẻ lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiền đến tây, để bắt kê xe độc chiếc và xe song mã bằng da thợ may rất khéo và chắc, có bán yên cỡi, chường đẹp hai tiếng, bình để thấp đến khi đã theo xe, sơn xe và sửa xe.

Cúi xin quý khách có dịp đến Bật-hộ, xin ghé lại tiệm tôi một khi trước coi công việc của tôi làm, sau có cần dùng món chi đã thiếu mua giúp làm người, thì tôi rất cảm ơn hạ cố. Còn chư qui khách ở xa muốn gọi thợ bồi thẩm món chi cũng giá cũ tôi sẵn lòng hầu đáp.

Còn tôi cũng có gửi bán những là đèn xe, bình cao-su giá-tị, để bắc kê da tây nơi tiệm Thái-Bình trước như quay xe Hỏa Mỹ Saigon, tiệm Lục-thiêu-lâu, 84, đường d'Espagne.

TRẦN-VĂN-HIỆP cần khải.

TRẠI THỢ MỘC HIỆU LỰC-LONG

Tự Nguyễn-long-Thao

Ở tại chợ Lái-thiêu

Trại thợ mộc tôi sáng tạo để hơn 5 năm ở phía sau phố chợ, đường xe hơi Saigon-Thạnh-mot, có đóng sẵn đủ bằng ăn dài một gò liến từ 1m40 cho đến 2m20, bề ngang 0m80 cho đến 1m15; bằng ăn chẻ kiểu từ liến (long-lan, qui phụng), bằng lấu cửa công 7, 8 trụ cho đến 2 trụ, và bằng ăn mặt đá, bằng tròn một cột, xây, chường chạm tạc lấu từ 1m55, có thứ 5 trụ 4 góc chạm giấy lá tây, bằng rượu (table d'appétitif), bằng khách (table de salon), bằng viết (bureau) bằng rửa mặt (table de toilette) bằng nguyệt, tủ áo tron, tủ áo kiền tủ thờ ăn liến liến thanh thế kiền và sơn thủy chữ có chẻ vàng, ghế ngồi mặt tron, mặt trái đào, mặt đầu và có đủ thứ đồ tiện, những là chường đèn, đài, hộp, khay, kỹ vàng một, vàng hai, vàng ba, vàng tư, bát thủy đầu làm bằng cây danh mộc, chẻ inooc kiền kim thời tron bên, chắc chắn và bán giá rẻ.

Còn phía trước phố chợ có dọn thêm một tiệm "gánh" có bán đủ thứ rượu và đồ danh mộc trứ của thợ tron đều có đủ.

Kính xin chư-tôn qui-khách thừa ỷp nhàn du xin ghé lại tiệm tôi mua mua đồ làm lấu hoặc là đặt món chi chường đèn trong nhà thì tôi sẵn lòng mua mua làm cho vừa ý quý ông.

NGUYỄN-LONG-THAO
chở trại lấu chợ.

